

ALİMİN DEĞERİ

Euzübillahimineşşeytanirracim

Bismillahirrahmanirrahim

el-Hamdülillahi rabbil âlemîn Vessalatü vesselamü alâ seydidil evveline vel ahirin senedina ve mededina Muhammed'in ve alâ âlihî ecmain ve men tebihu bi ihsânin ila yevmin din.

Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selamı rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünyada ve âhirette cümlenize nasip ve müyesser olsun. Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes hazretleri ibadetlerimizi, taatlerimizi kabul eylesin. Şu akşam ezanından itibaren başlamış olan Cuma günü sayılan şu vakitlerimizi şu mübarek Recep ayının mübarek Cuma gecesini hepimiz hakkında feyiz ve bereket, mânevî kazanç ve sevap zamanı eylesin.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini okuyup dinleyip izah edip tefeyyüz eylemek üzere yatsı namazımızın ezan vaktine kadar zamanımızı ilimle meşgul olarak, en sevaplı bir iş olan

ilimle meşgul olarak değerlendirmek istiyoruz. Zikretsek, sevap. Namaz kılsak, sevap. Her şey sevap, fakat ilim hepsinden sevap olduğu için biz de ilimle meşgul olalım. Seva-bımız çok olsun şu mübarek Cuma gecesinde. Perşembe bitmiş sayılıyor İslâmî örfe göre. Ezan okundu mu perşembe bitti cuma başladı. Şimdi cumanın içindeyiz. Cumanın gecesi sayılıyor bu gece. Her ne kadar modern takvime göre henüz 12'de bitecekse de bizim İslâmî takvime göre akşam ezanıyla beraber bitti.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri bir hadîs-i şerîfnde buyurdular ki:

فَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِي عَلَى أَدْنَاكُمْ. إِنَّ اللَّهَ
وَمَلَائِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، حَتَّى
النَّمْلَةَ فِي جُحْرِهَا، وَحَتَّى الْحُوتَ لِيُصَلُّونَ عَلَيَّ
مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرِ

Fadlû'l-âlimi 'ale'l-âbidi ke-fadlî 'alâ ednâküm inna'llahe azze ve celle ve-melâiketehû ve-ehle's-semâvâti ve'l-aradîne

hattâ'n-memlete fî-cuhrihâ ve-hatte'l-hûte le-yusallûne 'alâ mu'allimi'n-nâsi'l-hayra.

Şu hadîs-i şerîfin güzelliğine bakın. Müjdenin büyüklüğüne bakın. Tirmizî rivayet etmiş. Tirmizî de kimdir? Büyük hadis alimlerinden birisidir. Altı tane meşhur hadis kitabı var. Onlardan birisini yazmış bir zâttır bu Tirmizî. Türk diyarıdır Tirmiz. Yani bizim Semerkand'ın ötesinde Türkistan diyarıdır. Mübarekler çok hizmet etmişler dinimize. Allah bize de aynı hizmetleri yapmayı nasip eylesin. Bu hadîs-i şerîfte diyor ki Peygamber efendimiz:

a. Alimin Abid Üzerine Üstünlüğü

Fadlû'l-âlimi 'ale'l-âbidi ke-fadlî 'alâ ednâküm. Alimin mü'min olup da ibadet eden kimseye olan üstünlüğü. Dikkat edin. Birisi alim. Birisi de ilmi yok ama namaz kılıyor, tesbih çekiyor vesaire. İbadet ehli âbid.

Alimin âbid üzerine üstünlüğü benim sizin en aşağınıza olan üstünlüğünüz kadar, diyor Peygamber Efendimiz. Bir yerde Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* öteki yerde de ibadet eden sahabenin en aşağı dereceli olan birisi. Nerde o, nerde ötekisi?

İkisi de mü'min ama birisi Peygamber Efendimiz *seyyidül evveline vel ahirin*. Allah şefaatine nail etsin. Gelmiş gelecek bütün insanların hatta bütün mahlukatın en üstünü.

Eşrefü'l-mahlukât kimdir? Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*.

Seyyidü'l evveline vel âhirîn kimdir? *Sallallahu aleyhi ve sellem*

Dünya ve âhiretin efendisi. Makâm-ı Mahmûd'a çıkacak olan ve başka hiçbir kimseye nasip olmayacak en yüksek dereceleri kazanacak şahıs. O nerde? Ümmetinden en aşağı olan kul nerde? Alimin âbide olan üstünlüğü bu kadar.

Bu neyi gösterir? Hepimizin ilme gayret etmemiz gerektiğini gösterir. Onun için biz de bak yatsıya on onbeş dakika vakit var. Hiç olmazsa biraz hadis okuyalım ilmimiz artsın diye ilimle meşgul oluyoruz.

Peygamber Efendimiz Mescid-i Saadet'ine girmiş. Bir tarafta halka olmuşlar. Tesbih çekiyorlarmış zikrediyorlarmış. Bir tarafta ilim öğreniliyormuş. Ben de Peygamber olarak öğretmen sayılıyım, muallim

sayılıyım diye gitmiş ilim öğrenenlerin yanına oturmuş. O da sevap.

O sevap değil diyemeyiz. O da sevap ama ilim daha çok sevaplı. Çünkü insan ilim öğrendi mi her türlü şerden korunur. Hayırları işler. Öğrendi de başkasına da öğretti mi ne olurmuş?

Inna'llahe. Hiç şüphe yok ki aziz ve celil olan Allahu Teâlâ hazretleri, bir.

Ve-melâiketehû. Ve Allahu Teâlâ hazretlerinin tüm melekleri, iki.

Ve-ehle's-semâvâti ve'l-aradîne. Meleklerin dışında göklerde 7 kat göklerde ve yerlerde ne kadar varlık varsa. Buranın ahâlisi. Kimler? Bizim gözlerimizin görmediği, bilmediğimiz, tanımadığımız göklerde ve yerlerde meleklerin dışında ne cins varlıklar varsa. Mesela cinler var. Cinleri görmüyoruz biz. İşte o varlıklar.

Hattâ'n-memlete fî-cuhrihâ. Hatta yuvasındaki deliğindeki karınca.

Ve-hatte'l-hûte. Hatta denizdeki balık.

Le-yusallûne ‘alâ mu‘allimi’n-nâsi’l-hayra. İnsanlara hayrı öğreten kimseye hepsi dua ederler.

Kimler dua ediyor? Allah, melekleri, yer ve gök ehli, karıncalar, balıklar. Her şey, her şey ona salât ediyor, dua ediyor. Allah'ın duası demek rahmeti demektir. Çünkü Allah kendisine dua edilendir.

b. Dünyadaki Tüm İnsanları Müslüman Yapmanın Basit Yolu

Allah'ın salâtı, *inna’llahe ve-melâiketehû yusallûne ‘ale’n-nebiyyi* diyoruz mesela âyeti kerîmede okuyoruz bunu. Allah'ın salâtı rahmettir. Yani rahmetine gark eder o alimi demek. O ilmi başkasına öğretene demek. Şimdi çevremize bir bakıverelim. Dünyadaki insanların nüfusu 4 milyar. 4 milyar nüfusun 1 milyarı müslüman.

Bu 1 milyar müslüman bir sene içinde çalışıp bir başka şahsı da müslüman edebilse. Bir müslüman bir kimseyi doğru yola çekebilse ve onu müslüman edebilse. Bir senenin sonunda 2 milyar müslüman olacak dünya üzerinde. Hepsi böyle aktif çalışsalar. İkinci senenin sonunda da o 2 milyar, bir sene

çalışsalar böyle bir insanı doğru yola çekse-
ler. 4 milyar insanı müslüman edecekler iki
senede.

Diyelim iki sene içinde dünya nüfusu bi-
razcık daha arttı. Üçüncü senede bu 4 milyar
insan biraz daha çalışsalar. 8 milyar zaten
nüfusu yok ki dünyanın. Tıklım tıklım yerler,
gökler, kıtalar, denizler, karalar, ülkeler
müslüman dolacak.

Yani ilim öğretmenin kıymeti buradan
anlaşıyor. Bu dünyada şöyle sokakları dola-
şırsak dans öğreten var. Lisan öğreten var.
Turistik maksatlı işler yapanlar var. Vesaire
vesaire.

Ama Allah'a giden yolu öğreten insanlar
az. Müslümanlar var. Gafil. Müslümanlar var.
Cahil. Müslümanlar var. İslâm ile bağları za-
yıflamış. Müslümanlar var. Etrafında düşman-
lar kurt gibi dolaşıyorlar. Onlar da kuzu gibi
cahil. Hiç bilgisi yok. Onları kapıp götürüyor-
lar. Bal arısının kovanına gelir eşek arısı ko-
caman. Vızz diye dolana dolana o arılardan
bir tanesini kapar havada veya yerde. Alır
götürür yer tatlı olduğu için. Bal arısını yer
eşek arısı.

Bizim müslümanıcılarda böyle. Ötekisi güçlü kuvvetli. Berikisi zayıf. O halde demek ki insanlara hayrı öğretmek son derece önemli oluyor. Hayrı öğretmemek de çok büyük bir ihmal oluyor. Sabahleyin bizim kardeşimiz, emin olun çok memnun oldum, anlatıyor.

Sultanahmet'e bir turist gelmiş Fransız turist. Sultanahmet Camiasi, the Blue Mosque. Mavi Camii diye meşhur altı minareli. Böyle kubbesine bakıyor. Mavi nakışlarına bakıyor. Çinilerine bakıyor.

Bizim arkadaşımız ona “Ne hissettin burada?” demiş.

Ne gördün?

Bu camiyi gezdiğin zaman sana ne hatıralar geldi? Sonra da demiş ki:

“Hani bizim padişahlarımızdan bir tanesi bir emretmiş ya. Fransa kralını hapisten çıkart. Eğer çıkartmazsan ordularıyla gelirim ben sana haddini bildiririm, diye emretmiş Alman kralınada. O da sizin kralınızı hapisten çıkartıp serbest bırakmak zorunda kalmış ya. İşte o adaleti sağlayan o askerler o komutanlar bu camide bu merdeselerde

yetişti. Burası böyle bir yerdi.” filan diye böyle anlatmış.

Adamı bayağı ısındırmış. Bayağı İslâmî bilgiler bakımından kendisin yumuşatıcı sözler söylemiş. Diyor ki; biz eskiden İslâm'ı götürmek için onların diyarlarına gidiyorduk. Şimdi onlar turist olarak bizi seyretmeye geliyorlar. Hazır camilerimizi seyretmeye. Biz orada biraz İslâm'ı tanıtacak. Biraz yanına yanaşsak. Evimize davet etsek. Yumuşak yüz göstersek. İslâm'ın güzelliğini anlatsak. İspat ettiğimiz zaman o da gelip müslüman olacak belki. Demek ki ilmi öğreneceğiz. ğrendiğimizi de bu hadîs-i şerîfte de teşvik edildiği gibi insanlara hayırları öğreteceğiz.

Şimdi biz görüyor musunuz tembel davranmakla neler kaybediyoruz?

Hadi bakalım Ftiha'yı ğren. Hadi bakalım dinini ğren. Hadis ğren. Hadi bakalım tefsir ğren. Hadi bakalım fıkıh ğren. Gevşek davranıyoruz. Seneler geçiyor ğrenmiyoruz. Hem kendimiz yetişmiyoruz. Hem de yapmamız gereken vazifeler yapılmamış oluyor. Halbuki iyi müslüman yetişmiş olsaydık her birimiz bu kardeşimiz gibi

gayrimüslimlere böyle bir güzel yönden yaklaşıp güzel sözler söyleyip onları böyle İslâm'a meraklandırsalardı. Bu insanların o kadar acayip ki halleri.

Kimisi Hint dinlerine giriyorlar. Böyle çarşaflara sarılıyorlar. Bacaklarının arasından kumaşları geçiriyorlar. Saçlarını tıraş ediyorlar. Yüzlerini boyuyorlar. Arkasından bir tutam saç bırakıyor. Elleri ziller alıyorlar. Davul gibi uzun şeyler alıyorlar, ilahiler söyleyerek. İşte Hak din odur diye. Avrupalılar da bu dine giriyor. Budist oluyor. Krişna dinine giriyor. Başka dine giriyor.

Bugün turistik mecmualara, propaganda ve seyahat kitaplarına baktım. Tayland. Diğeri Bhutan. Başka ülkeler. Orada tapınakların resimleri. Budist putlarının şekilleri. Eller mücevherler bilmem neler. Düşündüm, o diyarlara gitsek. İslâm'ı onlara anlatsak. Ya bu yaptığınız nedir? Sen ne öğretiyosun?

c. Bir İngiliz'in Müslüman Olma Nedeni

Mesela İngiliz'in birisi diyor ki, müslüman olmuş Kanadalı birisi. Niye Müslüman oldun? “Ben İslâm'ın ibadetlerini çok beğendim.

İbadetlerini çok anlamlı buldum. Çok hikmetli buldum.”

Namaz, güzel.

Oruç, sıhhate faydalı.

Hac, müslümanların tanışması için bir toplantı. Güzel.

Zekât, gayet yerinde. Herkes hayır yapmak için para veriyor. Müslümanların ibadetlerini hikmetli buldum, diyor.

“Ben Uzakdoğu ülkelerinde bizim kendi elçiliklerimizde vazife görmüş bir hariciyeciydim. Oranın dinlerini inceledim. Oranın tapınaklarına gittim. O budistlerin, brahmanistlerin, Krişna’ların vesairelerin. Onların ibadetlerinde bir anlam, hikmet, sonuç alıcı bir şey göremedim. İslâm’ın bu güzelliğini gördüğüm için müslüman oldum.” diyor adam.

Demek ki biz o dinleri inceleyeceğiz. O rahiplerle konuşacağız. Bu yaptığınız şeyin sonucu yok. Bizim dinimizde Allahu Teâlâ hazretleri peygamber göndermiş. Sizin bu dininiz üstünden kaç bin yıl geçmiş. Bu Hak dine gelin, filan diye yumuşak yumuşak

anlatsak. Onlara hayrı öğretsek. Allah bize rahmet edecek. Melekler dua edecekler. Yer gök ehli dua edecekler. Hatta karıncalar, balıklar dostumuz olacak.

İbrahim bin Ethem *rahmetullahi aleyhin* bir menkıbesini anlatırlar. Karıncalar dost olacak, balıklar dost olacak deyince oradan hatırıma geldi muhterem kardeşlerim. Bağdat'ın kenarından Dicle nehri akıyor. Sıcakta İbrahim gelmiş, Dicle'nin kenarında oturmuş.

Kim bu İbrahim b. Edhem *kaddesallâhu sırrahu'l aziz?*

Bir zamanlar Belh şehrinin padişahı. Önünde kırk tane, arkasında kırk tane askerin altınlı gümüşlü mücevherli kalkanları olan. Hançerleri, kılıçları altınlı gümüşlü askerin yürüdüğü tantanalı bir devlet reisiyken, bir kral iken, bir melik iken. Sonradan dervişliği seçmiş bir insan. Bağdat'ın Dicle kenarında boynu bükük oturmuş. Abasının yırtığını yamıyormuş mübarek. Bir zamanın padişahı. Geçmiş nehrin kenarında, abasının yamasını dikmekle meşgul.

Birisi gelmiş. Hâline acımış. Onu Belh'ten tanıyan, padişahlığını bilen, onun

saçı başı tozlu topraklı, yırtık pırtık kıyafetini gören kimse acımış.

Demiş ki yâ İbrahim. Ne diye bıraktın? Yani o Belh'teki köşklerini, varlıklarını, mülklerini, saraylarını, hazinelerini, askerlerini. İnsan müslüman olduktan sonra ille onları bırakması lazım değildi. Ne diye bıraktın o saltanatları da bu sefalete düştün, gibi bir söz söylemiş. İbrahim b. Ethem de ona başını kaldırmış bakmış. Elindeki iğneyi Dicle nehri-ne savurmuş atmış. İğne. Şu kadarcık bir şey. İncecik bir şey. O çamurlu suyun içine o iğne girdi mi ne olur? Kaybolur gider. Savurmuş atmış iğneyi.

Ondan sonrada demiş ki: “Ey Dicle'nin balıkları. Benim şu iğnemi getiriverin.” Biraz sonra bir balık kenarda, ağzında iğne. Suyun üstüne böyle başını çıkartmış. Oradan iğneyi almış. Tekrar dikmeye başlamış.

Konuşmamış adama cevap vermemiş.

Ne demiş oluyor?

İnsan Allah'ın dostu olunca her şey ona itaat eder. Bu saltanat öbür saltanattan çok

daha zevklidir safalıdır. Bu hâl ötekisinden çok daha hoş bir hâl, demiş oluyor.

d. Allah c.c. Yolunda Olmanın Zevki

Onun için eski büyüklerden, böyle köşesinde oruç tutarak, ibadet ederek, boynu bükük mütevazi yaşayanlardan bir tanesi demiş ki:

“Bizim sahip olduğumuz mânevî zevkleri, mânevî safaları, mânevî zenginlikleri, mânevî güzellikleri eğer padişahlar sezinlemiş, bilmiş olsalardı, ‘Vay bunlar ne kıymetli şeylere sahip. Şunların elinden şunları alalım.’ diye ordular getirip önümüze, elimizden onları almak için bizimle uğraşırlardı.” demiş. Yani Allah yolunda olmanın zevkinin, sefasının kıymeti yok. Allah yolunda şehit olan kimse- nin kanı yere damlar damlamaz Allah cennet- teki mekânını ona gösteriyor.

Eski sahabeden bir zât. Gelmiş. Bir savaş zamanında. Peygamber efendimizin *sallallahu aleyhi ve sellem*’in yanına. Demiş ki:

“Yâ Resûlallah, ben iman edip İslâm di- nine girersem senin emirlerini kabul eder- sem. Daha hiçbir elimde hayrım yok. Geçmiş hayatım şirk ile müşriklikle geçmiş. Şimdi ben

bu savaşta ölüsem daha namaz kılamadım, ibadet yapamadım. Cennete girer miyim?

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri; “Girersin.” demiş. Girersin, de-yince o da demiş ki; “Dur biraz güç kuvvet toplayayım.” Torbasından hurmalarını çı-kartmış. Ağzına alıp çiğnemeye, yani yiyecek ki biraz savaşta güçlü kuvvetli olsun. Birkaç tane hurma yedikten sonra.

“Ya cennet için bu kadar tehir etmeye değmez.” demiş. Hurmaları bir tarafa bırak-mış. “Ya Allah!” diye savaşa girmiş. Çarpışa çarpışa şehit olmuş ve cennetlik olmuş.

e. Dünya Kafirin Cennetidir

Yani cennetlik olduktan sonra insan bu dünyadaki ufak bir sıkıntının ne kıymeti var. Cehennemlik olacak olduktan sonra bir kâfir bu dünyadaki sarayların, keyiflerin, paraların pulların ne kıymeti var? 60 yıl 70 yıl sonra bırakıp gidiyor. O bakımdan Allah bize mânevî zevkleri, mânevî zenginlikleri, mânevî hayırları, âhirette bize yarayacak işleri nasip eylesin. Fâni dünyanın gösterişine aldanmamayı nasip eylesin.

Şu bilhassa Avustralya'da. Tabi bizim memlekette çamur var, duman var, yoksulluk var. Evlerde basitlik var, çiçekler az, yeşillik az vesaire filan. Fakat Türkiye'nin yanında buranın güzel gibi görünen yolları, bahçeleri, zenginlikleri, maddî bakımdan rahatlıkları, barbeküleri, kebapları vesairesi. Burada Allah yolunda olmaya dikkat edin. Eğer bunlar sizi Allah yolundan alıkoyarsa hiç kıymeti yok. Ama bunlara rağmen insan hiç aldanmadan dünyaya kapılmadan Allah yolunda Rabbimizin rızasını kazanmak için çalışırsa ne mutlu o kimseye. Allahu Teâlâ hazretleri bizi dünyada da ahirette de hayırlara erdirsin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

8 Rebû'l-Âhir 1408 / 30.11.1987

Avustralya

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü